

Narodna mesečna
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Cek. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inzerate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tuje-
ga izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCOVENECE

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale
Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1158

Na Siciliji

položaj nespremenjen

**Dve križarki in rušilec zadeti, pet
parnikov poškodovanih — Uničenih
je bilo devet sovražnih letal**

Najvišje poveljstvo, vojno poročilo št. 1158:
Na Siciliji je položaj nespremenjen
in se je bojna delavnost večinoma razvijala v
severnem odseku razvrstitev.

Nemški bombniki so uspešno napadli trgov-
ske in vojne ladje ob severni in vzhodni obali
otoka in poškodovali težko štiri prevozne pa-
rnike, dve križarki in rušilec; pet trgovskih la-
dij je bilo zadetih v pristanišču La Valetta.

Sovražno letalstvo je izvedlo polet na oko-
lico Napolija in nad pokrajino v ožini Mes-
sine, škoda ni težka, število žrtev pa ugo-
tavljajo. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 6
letal.

V dvobojih z našimi letalci nad Sardi-
nijo sta dve letali vrste »Curtis« in neko
torpedno letalo padla v morje.

General Ambrosio.

Manifestacije po vsej Italiji

Redoljubne manifestacije so potekale dostojanstveno

Benetke, 27. julija. AS. Včerajšnji dan je
v Benetkah potekel v okviru discipliniranega
zanosa zaradi zgodovinskega trenutka, v kate-
rem živi ves narod. Sprejema prebivalstva z za-
stopniki vseh slojev so korakali po ulicah v
zastavah in s svojimi vzkliki Savojski hiši in
maršalu Badogliu podčrtavali zgodovinski
ukrep Vlada, ki je v enotni blok povezal
italijansko ljudstvo brez razlike pod varnim
vodstvom maršala Badoglia v tem najvišjem
trenutku za usodo domovine.

Modena, 27. julija. AS. Razglasi Kralj in
Cesarja in maršala Badoglia italijanskemu na-
rodu so med vsem modenskimi prebivalstvom
izzvali navdušen pristaneč. Včeraj ves dan so
trajale redoljubne manifestacije v najodlič-
nejšem redu in dokazale, da je italijanski na-
rod vesel nad tem, da si je priboril duhovno
ednost in se tako brezpogojno stavlja pod
ukaze Kralja pod vodstvom maršala Badoglia
in pri tem ima pred očmi samo veličino domo-
vine.

Milan, 27. jul. AS. Tudi včeraj zjutraj so
skupine manifestantov korakale po ulicah, no-
sile tribarvnice in slike Kralja ter Badoglia. Z
balkonov in oken, ki so bila okrašena z zasta-
vami, so ljudje z vzkliki »živijo« pozdravljali
manifestante, ki so korakali med gostim spa-
lirjem ter vzklikali Italiji, vojski, Savojski hiši
in maršalu Badogliu. Častniki in posamezni vo-
jaki, ki so se znašli v množici, so bili predmet
ganljivih ljudskih simpatij. Z balkona kraljeve-
ske palače je Nj. kr. Vis. Torinski grof nagovo-
ril množico, ki se je nagnetla na trgu, rekoč,
da je treba imeti trdno vero in zaupanje v usodo
domovine. Te besede so sprejeli navzoči z
navdušenimi vzklikanjem, ki so je spremenilo v
orkan manifestacij za Kralja in maršala Ba-
doglia. Z občinske hiše, z javnih poslopij in z
neštvisnih zasebnih hiš vihrajo narodne tri-
barvnice.

Odbiti sovražni poskusi pri Orlu

**Sovražnik je izgubil včeraj 213 tankov - 30 angleških štirimotornikov
sestreljenih**

Hitlerjev glavni stan, 27. julija. Vrhovno po-
veljništvo nemške vojske je objavilo danes nasled-
nje poročilo:

Težišče bojev na vzhodu je ležalo tudi včeraj
v prostoru pri Orlu. Po spremembah polnih bojih in
ob uničenju številnih oklepnih vozil, so naše čete,
podpirane od močnih oddelkov letalstva, krvavo od-
oble več sovražnih polkov za prodor južno,
vzhodno in severno od Orla.

Na ostalem vzhodnem bojišču je prišlo do trdo-
vrstnih obrambnih bojev na kubanskem mostiču,
ob Miusu in južno od Ladoškega jezera,
medtem ko je bilo ob Doncu in v prostoru pri
Bjelgorodu samo krajevno bojno delovanje.

Severnozapadno od Krimskaja je severno-
zapadno od Kujbiševa je začel sovražnik z
močnimi silami, podprtimi od oklepnih sredstev,
bojnih letal in topništva, z novimi napadi. V trdih
bojih, deloma v uspešnih protisunkih so bili ti odbi-
ti. Tudi južno od Ladoškega jezera je po-
vedel sovražnik svoje sile k napadu proti nemškim
postojankam, podprt od močnih letalskih sil. Sov-
jeti so bili v ogorčenih bojih iz bližine in ponov-
nih takojšnjih protisunkih s težkimi izgubami vr-
ženi nazaj.

Na vsej vzhodni fronti je izgubil sovražnik
včeraj 213 oklepnih vozil.

V mesece dolgih težkih obrambnih bojih
na Kubanskem mostiču se je pose-
bno odlikovala 97. bavarska lovka divizija.

Na Siciliji so bili tudi včeraj vsi so-
vražni napadi proti nemško-italijanskim posto-
jankam odbiti. Napadi oddelkov nemških boj-
nih letal, so prizadeli sovražnika znatne izgu-
be. V vodah severno od otoka, so dosegla bo-
jna letala 2 bombna zadetka v polno na težko
sovražno križarko in so zadela nadaljnjih 6
edinic.

Nova vlada maršala Badoglia

Rim, 27. julija. AS. Nj. Vel. Kralj
in Cesar je na predlog predsednika vlade
in prvega ministra-državnega tajnika
imenoval za ministre in državne tajnike
naslednje:

Zunanje zadeve: Nj. Eksc. Raf-
facello Guariglia, kraljevi poslanik.

Notranje zadeve: Nj. Eksc. dr.
Bruno Forniciari, kraljevi prefekt.

Italijanska Afrika: Nj. Eksc.
general Melchiade Gabba, senator.

Pravosodje: Nj. Eksc. Gaetano
Azzariti, glavni ravnatelj v pravo-
sodnem ministrstvu.

Finance: Nj. Eksc. Domenico
Bartolini, generalni državni pro-
kurator in senator.

Vojna: Nj. Eksc. general Antonio
Sorice, državni svetnik.

Mornarica: kontreadmiral Raf-
facello De Courtenne.

Letalstvo: general letalske bri-
gade Renato Sandalli.

Narodna vzgoja: dr. Leonardo
Severi, državni svetnik.

Javna dela: dr. Domenico Ro-
mano, glavni ravnatelj v ministrstvu
za javna dela.

Kmetijstvo in gozdi: profe-
sor Alessandro Brizi, senator.

Promet: general Federico Am-
roso.

Korporacije: dr. Leopoldo Pic-
cardi, državni svetnik.

Ljudska kultura: Nj. Eksc.
dr. Guido Rocco, kraljevi poslanik,
glavni ravnatelj za tuji tisk.

Zamenjava in valute: Nj.
Eksc. dr. Giovanni Acanfora, glavni
ravnatelj banke d'Italia.

Vojna izdelava: Nj. Eksc. ge-
neral Carlo Favagrossa.

Nj. Vel. Kralj in Cesar je na pred-
log predsednika vlade, prvega ministra-
državnega tajnika imenoval za podtaj-
nika v predsedstvu vlade Nj. Eksc. dr.
Pietra Barattola, državnega svetnika.

Značaj nove italijanske vlade

Rim, 27. julija. AS. »Messaggero« objavlja v
posebnem tisku uvodnik, v katerem obravnava
značaj nove vlade. Clankar piše:

Vlada Badoglia je bila napovedana kot spoj
vojaškega značaja in taka je ta vlada dejansko.
Njene glavne naloge, glavna vprašanja, ki jih mora
takoj načeti, so vojaška; nanašajo se na vojno in
na javni red. Samo odločna in stroga vojaška
energija jih more rešiti, kakor je to potrebno, da
so rešena za rešitev države. Novi vladi, ki ji mar-
šal predseduje, pa daje še nekaj več od formal-
nega značaja in osebnega prestiža. Teja vladi daje

svojo voljo in svojo organizatorično sposobnost,
vojaški stil. To je torej vlada dejanja: čvrsto in
neusmiljeno pri izvajanju svojih nalog in zato
zdravilno, določeno od usode in kot taka mora vo-
jaška vlada tudi biti s sodelovanjem pristojnih
tehničnih osebnosti na raznih poljih državljan-
skega in proizvodnega dela. In zato je maršal Ba-
doglio izbral za svoje sodelavce poleg vojaških ose-
bnosti tudi vredne neomadeževane uradnike z veli-
kimi izkušnjami, ki se na svoja mesta niso spravili
s politično naklonjenostjo, ampak zaradi svoje ve-
like delavnosti.

Topla poslanica vojnim pohabljenecem in invalidom

Rim, 27. julija. AS. Predsednik narodnega zdru-
ženja vojnih pohabljenecem in invalidov je članom
poslal tole spomenico:

»Kralj je vzel v svoje roke narodovo usodo ter
eam prevzel poveljstvo nad svojimi vojski. Znova
se je kraljeva rodbina zavzela za stvar in usodo
italijanske skupnosti ter izpolnila svoje poslanstvo.
s tem da je prevzela odgovornost za najvišje od-
ločitve. Vlada je voljo in ljudstvo sprejelo z za-
upanjem ter bo z disciplino sledilo vladi, katere
polna moč je bila poverjena velikemu vojaku, čigar
ime je znano v zgodovini. Vojna se bo nadaljevala
in navzlic najhujšim preiskušnjam, ki jih je narod
že pretrpel in jih še bo pretrpel, bo ljudstvo pri-
volilo v vse možne žrtve, zdaj ko ve, da se tolče
za obrambo lastne odgovornosti in da reši svojo
lastno bodočnost.

Vsaka druga potreba je tej dolžnosti podreje-
na, a ni ga človeka, ki ne bi spoznal, da so v vla-
darjevih osebnih pravicah vključene tudi pravice
naroda po pogodbi, iz katere poteka italijansko
zedinjenje. Teža preteklosti mora biti pobuda za
jutrišnji dan, ko ga bomo sodelili brez slabosti in
brez skrbi, toda danes morajo molčati vse strasti,
tudi najbolj plemenite, pred strastjo Italije. Vojna
se nadaljuje tudi zato, ker nobena podrejenost ne
more ljudstvo naginiti k temu, da bi se odpovedalo
pravici soditi o svojih lastnih napakah.

Mi vojski, ki nas veže ena prisega in se zgri-
njamo okrog vladarja, opominjamo ljudstvo, da ne-
gova usoda ter življenje samo odvisita od resnosti
in vrednosti, o katerih bo dal dokaz v tej uri.

Italija, ki se je komaj dvignila, ne more pasti.
in Italijani bodo končno dokazali, da so se v ne-
sreči navadili in spravili z bolečino.

Del Croix.

Deseturna seja fašističnega sveta

Rim, 27. julija. AS. Ob prevzemu poveljstva nad
fašističnega sveta dne 24. julija 1943:

V Rimu se je 24. julija 1943 v Beneški pa-
lači sešel veliki fašističev svet, ki ni bil skli-
can od 7. decembra 1939, to je še pred vstopom
Italije v vojno.

Navzoči so bili: Mussolini, De Bono, De
Vecchi, Suardo, Grandi, Scorza, De Marsico,
Acerbo, Biggini, Pareschi, Cianetti, Polverelli,
Federzoni, Tringali-Casanova, Balella Frattari,
Gottardi, Biguardi, De Stefani, Rossoni, Bottai,
Farinacci, Marinelli, Alfieri, Ciano, Buffarini,
Albini, Galbiati, Bastianini.

Ob začetku seje, ki se je pričela ob 17, je
predsednik vlade poročal o političnem in vo-
jaškem položaju. Zatem je predsednik zbornice
Grandi dal in pojasnil naslednjo izjavo, ki so
jo poleg njega podpisali še naslednji: Federzo-

ni, De Bono, De Vecchi, De Marsico, Acerbo,
Pareschi, Cianetti, Ciano, Bottai, Beletta, Go-
tardi, De Stefani, Rossoni, Marinelli, Alfieri,
Albini, Bastianini.

»Veliki svet, ki se je sešel v teh dneh naj-
hujše preskušnje, obrača predvsem svojo misel
k junakiškim bojevnikom vseh vrst orožja, ki ob
boku ponosnega sicilskega rodu, v katerem naj-
višje sile nepreklicna vera italijanskega nara-
da, obnavljajo plemenita izročila žilave hra-
brosti ter neukrotljive požrtvovalnosti naših
slavnih obojnih sil. Ko je pretresal notranji
in mednarodni položaj ter politični in vojaški
poteke vojne, razglasa, da je sveta dolžnost vseh
Italijanov za vsako ceno braniti ednost, neod-
visnost in svobodo domovine, ki so sad žrtev in
naporov štirih rodov od Risordimenta do danes,
ter braniti življenje in bodočnost italijanskega
naroda. Potrjuje, da je potrebna duhovna in
tvarna združenost vseh Italijanov v tej uri, ki
je resna in za usodo domovine odločilna.

Izjavlja, da je zaradi tega potrebna takojš-
nja obnovitev vsega državnega poslovanja ter
daje kroni, velikemu svetu, parlamentu in ko-
poracijam naloge in odgovornost, ki jih dolo-
čajo naši ustavni zakoni. Vabi predsednika vlade,
naj prosí Nj. Vel. Kralja, h kateremu se
zvesto in zaupljivo obrača srce vsega naroda, da
bi zaradi časti in zaradi rešitve domovine s
prevzemom dejanskega poveljstva nad obo-
roženimi silami na kopnem, na morju in v zraku,
kakor to določa čl. 5 ustave, izvolil prevzeti ti-
sto najvišjo pobudo za odločitev, ki mu jo naše
ustave dajejo in ki so v vsej naši narodni zgo-
dovini vedno bile slavna dediščina naše vzvi-
šene Savojske vladarske rodbine.

Predsednik zbornice Grandi je zahteval,
naj se o izjavi glasuje po imenih.

Zatem je drugo izjavo predložil tajnik
stranke Carlo Scorza, tretjo pa Roberto
Farinacci.

Razprava, ki je prišla zatem, je trajala 10
ur nepretrgoma, to je do 3 zjutraj 25. julija.
Na koncu razprave je izjava, ki jo je predložil
Grandi, dobila 19 glasov, 7 jih je bilo nasprot-
nih, 1 se je vzdržal.

Nesmiselne sovjetske žrtve

Berlin, 27. jul. AS. Položaj na vzhodnem boji-
šču se ni dosti spremenil, piše nemški list »Völki-
scher Beobachter«. Boljševiki še kar naprej napa-
dajo z vso silo ter imajo silovite izgube, ne da bi
pri tem dosegli svoj cilj, da bi odločno vdrl v
nemške obrambne črte. Glavni težišči bojev sta pri
Bjelgorodu in Orlu ter na odseku južno od Lado-
škega jezera, piše list »Montagpost«. Isti list pri-
pominja, da ogromne množice vojaštva ter vojnih
sredstev, ki jih mečejo v bojni metež brez gospo-
darskega smisla, ne bodo odločno vplivale na po-
tek vojne, ker samo duh in tehnična sposobnost
vsakega posameznega bojnika v takih bojih od-
ločujeta. To misel posebej poudarja uvodni članek
lista »Frankfurter Zeitung«, ki še dodaja, da je
pravi značaj bojev na vzhodu še zmerom v tem, da
nasprotnik uporablja silne množice vojnih sredstev

ne glede na tehnično pripravnost. Zbiranje sredstev
na zelo omejenem prostoru je prav značilno za so-
vjetsko taktiko. Rusi se namreč bolj zanašajo na
velike množice kakor na posebno sposobnost vojnih
sredstev, da bi dosegli kak odločen uspeh, če-
prav je res, da so se v zadnjem času zavedali, kak-
šne veljave je boljši vojni material, ko so vrgli v
boj novo vrsto oklepnika »T 34«. Kljub temu, nado-
ljuje list, da so Sovjeti izboljšali svojo taktiko in
strategijo v sedanjem vojskovanju, je težišče nji-
hovih vojnih nastopov še vedno v množičnih spo-
padih. Tak način vojskovanja pa so spodbujali z
ogromno izgubo moštva in vojnih sredstev, kadar
naleti na obrambni sistem, ki je osnoven na taktič-
nih vrtilinah nemškega poveljstva ter na duhu in
visoki sposobnosti vsakega posameznega bojnika.

Novi ministri

Rim, 27. julija. s. Ekse. baron Raffaello Guariglia, novi minister za zunanje zadeve, se je rodil 18. februarja 1889 v Napoliju, kjer je dovršil skoraj vse študije in postal z 19. letom doktor prava. Takoj je vstopil v diplomatsko kariero ter se je uveljavil s svojimi posebnimi osebnimi sposobnostmi. Imenovan za vicekonzula je služil v Parizu, od kod je bil v činu veleposlaniškega tajnika prestavljen v London. Iz angleškega glavnega mesta je odšel v Petrograd, nato pa po kratkem zopetnem bivanju v Parizu v Bruselj. Poklican je bil nato v zunanje ministrstvo v Rim in imenovan leta 1920 za generalnega direktorja političnih zadev za Evropo in Sredozemlje. Nato je pripadal komisiji, ki je bila poslana v London, da se pogaja za odstop Giubalande Italiji, nato je bil v Kairu kot član komisije za razmejitve med Egiptom in Libijo, naknadno je bil povišan v čin veleposlanika in določen za Madrid. Iz Španije se je zopet vrnil v Rim, kjer je zavzemal položaj generalnega direktorja za osebe v zunanjem ministrstvu. Leta 1936 je bil imenovan za veleposlanika v Buenos Aires, kjer je zagnal s svojimi odličnimi sposobnostmi obdržati visok ugled domovine. Leta 1938 je bil premeščen v veleposlaništvo v Parizu, leta 1942 je bil imenovan za poslanika pri Sv. stolici, v februarju 1943 pa za veleposlanika v Ankari, katero zdaj zapuša, da prevzame vodstvo ministrstva za zunanje zadeve.

Novi notranji minister Ekse. Fornaciari Bruno se je rodil v Sondriju 17. oktobra 1881. Diplomiral je v pravu leta 1902 ter vstopil naslednje leto v notranje ministrstvo, kjer je bil leta 1908 poklican v tajništvo odbora za pomoč poškodovancem ob potresu v Kalabriji in na Siciliji, kateremu je predsedoval Nj. Vis. vojvoda D'Aosta. Leta 1910 je prišel v generalno direkcijo javnega zdravstva, kjer je ostal 14 let kot šef urada za splošne zadeve, sodelujoč vneto pri ureditvi in organizaciji zdravstvene službe, v resnih trenutkih, ki so nastali z epidemijo kolere v letih 1910/11 v libijskih vojni, ob potresu v Marsici in v svetovni vojni. Leta 1923 je bil viceprefekt v Florenci in komisar v Benetkah nad dve leti, nakar je bil imenovan za prefekta in leta 1926 poslan v Trieste, od kod je bil v juliju 1929 poklican v generalno direkcijo javnega zdravstva, kjer je deloval do 1. avgusta 1930, ko je bil imenovan za prefekta milanske pokrajine. Leta 1935 je bil imenovan za generalnega direktorja civilne uprave v notranjem ministrstvu, nato je bil upokojen zaradi dosege starostne meje, leta 1940 mu je bilo poverjeno ravnateljstvo zavoda v Bolzanu za likvidacijo premoženja Bolzancev, ki so optirali za Nemčijo.

Minister za Italijansko Afriko Ekse. Gaba Melchior se je rodil 20. avgusta 1874 v Milanu. Prišel je vojaško kariero pri topništvu od kod je prišel v glavni stan. Od 1911 do 1915 je bil v Eritreji, najprej kot poveljnik domačih baterij, nato pa kot šef glavnega stana Kr. zbora kolonialnih čet. Med vojno 1915-18 je kot major poveljeval skupini težkega poljskega topništva, bil je šef glavnega stana 13. in 37. divizije, potem pa kot podpoveljnik šef operacijskega urada vrhovnega poveljništva pod generalom Cadorno in Diazom in končno šef glavnega stana 29. in 14. armadnega zbora. Med avstrijsko ofenzivo proti visoki raveni Asija je bil ranjen in si je pridobil viteški križ Savojskega vojaškega reda. Nato je napredoval v čin oficirja istega reda, ker se je izkazal v umikalnih operacijah z Isonzo na Pivo in v operacijah, ki so privedle do osvoboditve Trenta leta 1935. Po vojni je bil okrog dve leti šef italijanske vojaške misije v Transkavkaziji in potem Kr. politični odpravnik na tem področju. Zaradi uspehov na teh položajih je bil imenovan za prvega pribojnika častnega zbora Nj. Vel. Kralja. Nato je bil šef glavnega stana armadnega zbora v Milanu in šef kraljevega operacijskega urada glavnega stana. Leta 1921 je vodil tajništvo sveta vojske, nato je bil 6 let poveljnik Kr. zbora kolonialnih čet v Eritreji, v maju 1926 je napredoval v brigadnega generala in je bil imenovan za šefa glavnega stana armadnega poveljstva v Florenci. 13. septembra 1931 je prevzel poveljništvo pehotne divizije »Curatone« in »Motanarac«, dne 12. novembra naslednjega leta pa je bil imenovan za prvega pribojnika princa Umberta Savojskega. 26. marca in po dnevu, ki je privedel do osvoboditve Trenta, je bil poklican v vodstvo urada šefa glavnega stana za čete Vzhodne Afrike. Od septembra 1936 do avgusta 1938 je bil poveljnik 3. armade, dne 23. marca 1939 je bil imenovan za senatorja Kraljevine, dne 16. maja 1940 je napredoval v armadnega generala zaradi zaslug v vojni, 12. septembra pa je prišel v rezervno po 47 letih službe.

Zanimivo je pri tem dognati, da tudi Sovjeti zaposlujejo zdaj svoja oklepna vozila v večji meri kot prej. Se med trajanjem poslednje ofenzive, ki je bila pozimi, so se rdeče armade okoriščale s tanki in drugimi oklepniki bolj v ozadju in so z njimi ščitili svoje bojeve vrste.

Nemški vojski se morajo tako boriti v bitkah zoper tanke, ki jih napadajo in zoper sovražno pehoto. Težkoče so v tem, ker morajo budno paziti, da ne zaidejo med ogenj lastnega topništva, ki obdeluje sovražne oklepnike. Resnično, to je pravi pravcati kaos, v katerem je nemški vojak pravi zmagovalnik.

Tudi sovjetski napadi na severnem odseku bojišča so bili spremljeni s silnim topniškim ognjem, ki je trajal več ur. Pa čeprav so bile njihove črte pot točo topniškega ognja, so branilci uspeli, odbili so povsod napadatelje.

Odek, kjer je najhuja bitka, je še vedno pri Orlu (400 od 536 tankov je bilo tu uničenih). Da bi razbili nemško črto, Sovjeti ne štedijo svojih moči, in napadajo z vseh strani, od juga do severa. A čeprav so vrgli v boje tako številna orožja, se ne morejo doslej pohvaliti z nobenim pravim uspehom in tudi ne na območju železniške proge Orel-Brijansk.

Cuvar pečatov vitez velikega križa, Gaetano Azzariti se je rodil v Neaplju 26. marca 1881 v družini sodnikov in pravzornikov. Dvoletni je pravne študije na univerzi v Neaplju, kjer je diplomiral 1. 1901. Nekaj let nato se je udeležil sodniškega natečaja in si pridobil prvo mesto, nato je služil v ministrstvu za pravosodje in sodeloval v številnih zakonodajnih komisijah. Bil je zasebni tajnik Vittoria Shialoja, ko je bil ta pravosodni minister in ko je med svetovno vojno 1915-18 organiziral propagando v inozemstvu. Leta 1919 je vodil zakonodajni urad v ministrstvu za pravosodje. Od leta 1931 je bil prvi predsednik apelacijskega sodišča. Ekse. Azzariti je spisal več zelo cenjenih del.

Minister za finance Ekse. Domenico Bartolini se je rodil v Rimu 26. avgusta 1880; kot bivši generalni intendant Banca di Roma je dobil od finančnega ministra de Stefanija nalogo leta 1922, da prouči ustanovitve generalnega državnega oskrbnika, ki je bilo s Kr. dekretom 8. januarja 1923 ustanovljeno. Bartolini je bil po ustanovitvi imenovan za generalnega državnega oskrbnika, katerega položaj je doslej zavzemal. V decembru 1928 je vodil tudi poligrafični zavod države, od leta 1940 je bil nadintendant tudi v tvorilci avtoritativne celuloze, ki jo upravlja država v pokrajini Foggia. Bil je svetnik ustanove »Il vittoriale degli italiani«, katere predsednik je postal 18. oktobra 1942, dne 21. oktobra 1939 je bil imenovan za senatorja Kraljevine.

Novi minister za vojsko Antonio Sorice se je rodil v Noli 3. novembra 1887. Bil je gojenec vojaškega kolegijskega v Neaplju od leta 1911 in nato Kr. vojaške topniške in ženijske akademije, l. 1915. je bil imenovan za topniškega podporočnika z 18 leti in je takoj odšel na operacijsko področje. Dvajset let star je bil kapitan in je poveljeval baterijam med bitko v Gorizli in na Carsu. Nato je bila njegova kariera zelo nagla. Od leta 1919 je bil poveljnik oddelkov pri polkih, učitelj v topniški in ženijski šoli, oficir glavnega stana divizij v Genovi in Anconu, leta 1936 je postal polkovnik in bil imenovan za šefa vojnega ministra, kateri položaj je zavzemal nad pet let. Dne 1. julija 1938 je bil imenovan za državnega svetnika, 3. februarja 1943 je postal brigadni general in je bil imenovan za podtajnika v ministrstvu vojske.

Novi minister za javna dela Domenico Romano se je rodil v Melicuccu (Reggio Calabria) 10. novembra 1887. Prišel je v upravo javnih del ter dosegel čin generalnega direktorja specialnih služb, je avtor več cenjenih publikacij tehničnega značaja, med njimi publikacije »Prva pomoč v primeru javnih nesreč«. Od januarja 1942 je bil šef kabineta ministra za javna dela.

Ekse. prof. Alessandro Brizi, minister za poljedelstvo in gozdove, se je rodil v Poggiju Nativo (Umbria) 7. septembra 1878, je redni profesor za politično agrarno gospodarstvo na univerzi v Neaplju in je globoko podkovan tudi v upravnem pravu in v finančni vedi. Njegovo ime se omenja na prvem mestu med Italijanskimi poljedelci, kajti bil je sposoben generalni direktor ministrstva za poljedelstvo od leta 1918. do 1928. Od leta 1929, do leta 1939, je bil generalni tajnik mednarodnega zavoda za poljedelstvo, je član narodnega sveta za raziskovanja, pripadal je zbornici v 30. zakonodajni dobi ter je vneto in posebno zaslužno sodeloval v generalni komisiji za proračun. Dne 5. februarja je bil imenovan za senatorja in isti mesec mu je bil poverjen visok položaj šefa kabineta finančnega ministra.

Ekse. Federico Amoroso, novi minister za promet, se je rodil v Neaplju 29. maja 1891. Še zelo mlad je postal leta 1911. podporočnik ženijskega. Udeležil se je libijske vojne kot oficir ženijskega telegrafistov. Nato v činu kapitana in majorja svetovne vojne leta 1915-18 v letalskem ženijskemu kot poveljnik zrakoplovov. Zaradi svojih hrabrih dejanj je bil odlikovan z dvema srebrnima kolajnama za vojaško hrabrost. Po končani veliki vojni je bil po kratkem službovanju pri zrakoplovih imenovan za poddirektorja višjega zavoda za oddajanje ter se je bavil z veliko pristojnostjo ter z radiotelegrafskimi raziskovanji. Imenovan za člana sveta za raziskovanja, so mu bile poverjene mnoge misije v inozemstvu kot

članu medministrske komisije za radiotehniko. Ko je napredoval v polkovnika se je udeležil leta 1935-36 etiopske vojne. Nato je napredoval v brigadnega generala v letu 1939. in v divizijskega generala v letu 1942. Udeležil se je sedanje vojne. Najprej kot poveljnik ženijskega 9. armade, nato pa kot poveljnik ženijskega 2. armade v Sloveniji-Dalmaciji. Pred imenovanjem za prometnega ministra je bil višji vrhovni poveljnik za transmisije. Zaradi svojih velikih zaslug na vojaškem področju, je bil odlikovan z viteškim križem in z oficirskim viteškim križem Savojskega vojaškega reda.

Minister za korporacije Ekse. dr. Leopoldo Piccardi, se je rodil v Ventimigliji 12. januarja 1889. Udeležil se je kot topniški oficir prve svetovne vojne. Leta 1922. je zmagal v sodniškem natečaju od kod je prešel v državno advokaturo. Z natečajem leta 1930 je vstopil v državni svet, leta 1934. je bil imenovan za državnega svetnika. Kot znanstvenik pravnih ved, zlasti upravnega prava, se je udeležil sestavljanja številnih in važnih zakonodajnih tekstov ter predsedoval številnim upravnim komisijam. Njegovo globoko pravno znanje se je uveljavilo tudi v mednarodnem svetu kot se je udeležil z ostalimi italijanskimi delegati mednarodne konference v Montreuxu za odpravo kapitulacije v Egiptu in konference 9 sil, ki je bila v Bruslju leta 1937.

Divizijski general letalstva Renato Sandalli, novi minister za letalstvo, se je rodil v Genovi 23. februarja 1897. Z 18. leti je vstopil prostovoljno k bersaljerom ter se je udeležil kot nižji oficir vojne 1915-18, med katero je bil zaradi vneme, ki jo je pokazal, odlikovan s srebrno kolajno in z bronasto kolajno za vojaško hrabrost. Leta 1920. je bil pripuščjen v pilotski tečaj ter si je pridobil v naslednjem letu vojaško pilotsko diplomu. Nekaj mesecev po ustanovitvi letalskega orožja je bil premeščen k letalstvu ter je služil v izvidniških oddelkih in postal leta 1925 kapitan. Leta 1926. je bil poslan v Somalijo ter je deloval nekaj časa v oddelkih kolonialnega letalstva.

Ko se je vrnil v domovino, je napredoval v majorja ter je bil dodeljen lovskemu letalstvu, kjer se je posebno izkazal s svojimi poklicnimi sposobnostmi. Leta 1931. je bil imenovan za podpolkovnika in je služboval pri glavnem stanu letalstva do novembra 1934, nakar je prevzel poveljništvo 9. jate bombnikov, katero je vodil v zmagovitih operacijah v zraku nad Vzhodno Afriko ter si pridobil drugo srebrno kolajno za vojaško hrabrost zaradi drznosti, katero je pokazal v bitkah pri Amba Alagiju in jezeru Ascangii. Potem je bil odlikovan z viteškim križem Savojskega vojaškega reda.

V Vzhodni Afriki je bil v činu polkovnika predlagan za poveljništvo nekega oddelka. Ko je napredoval v generala letalske brigade, je bil leta 1938. imenovan za poveljnika 1. preizkuševalnega središča v Guidoniji, nato pa je bil premeščen k letalstvu v Albaniji. Vrnil se je na državno ozemlje in prevzel važen položaj v glavnem stanu Kr. letalstva. Dne 18. novembra 1942. je napredoval v generala letalske divizije. Ekse. Sandalli je odlikovan s številnimi narodnimi in inozemskimi odlikovanji.

Novi minister za ljudsko kulturo Ekse. Rocco Guido se je rodil v Neaplju 26. novembra 1886. Doktor prava je postal leta 1909. in je nastopil službo leta 1912. Služil je pri konzulatih v Nici, Susaxu v Tuniziji, v Brigi in Tuniku. Leta 1921 je bil imenovan za konzula v Sebenicu, in poverjena mu je bila organizacija konzularne službe v Dalmaciji. Leta 1922. je bil poslan, da vodi generalni konzulat na Malti. Poklican v ministrstvo je opravil važne naloge političnega značaja. Nato je bil poslan kot svetnik najprej v Kraljevo veleposlaništvo v Parizu, nato pa v Berlinu. Leta 1929 je bil spet poklican v ministrstvo ter je bil poddirektor tiskovnega urada. Leta 1922. je napredoval v opolnočnega ministra in bil poslan v Prago, leta 1936. je bil delegat vlade v Društvo narodov in član italijanske delegacije na konferenci sil sopodpisnic locarnske pogodbe v Londonu. Istega leta je bil imenovan za opolnočnega ministra prvega razreda ter postavljen za generalnega direktorja za zunanji tisk v ministrstvu za ljudsko kulturo. V septembru 1940 je napredoval v veleposlanika.

Dr. Senise – novi načelnik državne policije

Rim, 27. julija. AS. Dr. Carmine Senise je bil imenovan za načelnika vse policije in je svoje posle že prevzel. Senise je bil rojen v Neaplju leta 1893. Za doktorja prava je promoviral leta 1907 in je potem vstopil v tajništvo prefektore. Leto dni kasneje je bil poklican v podprefekturo v Pozzuoli. Še isto leto je prešel v notranje ministrstvo. Ko je postal svetnik I. razreda, je postal ravnatelj zaporov, leta 1923 pa je prevzel glavno zdravstveno ravnateljstvo. Z ministrskim ukazom 8. marca 1926 je postal

podprefekt in prevzel vodstvo 7. zdravstvenega oddelka. 5. avgusta 1930 je bil poklican v glavno ravnateljstvo za javno varnost. Leta 1932 je bil imenovan za prefekta in mu je bilo zaupano mesto podnačelnika policije. 16. marca 1939 je postal prefekt I. razreda. Imel je zmerom mesta v važnih uradih, imel kolajne naloge, ki jih je znal rešiti tako, da je podal dokaz za svojo izjemno usposobljenost in sposobnost, ki jih nimajo vsakdo.

Športne prireditve ukinjene

Zaupnik Conija v Ljubljani nam je poslal s pronojo za objavo: Po nalogu glavnega tajništva Conija so do nadaljnjega odredbe ukinjene vse športne prireditve.

Službeno iz lahko atletske zveze: Iz urada Conija smo bili obveščeni, da bodo lahkoatletski treninji pod vodstvom nacionalnega trenerja tudi ta teden v sredo in četrtek popoldne na stadionu Hermesa v Šiški.

Genik za meso in goveji drob št. 3

Visoki komisar za Ljubljanski pokrajino določa na podstavi navedbe z dne 9. maja 1941-XIX št. 17 naslednje najvišje cene za drobno prodajo mesa, z veljavnostjo od 26. junija 1943.

1. Voli, telice, bikli in krave: meso zadnji del 13, meso prednji del 11,50 lir.
2. Goveji drob: jezik 12, pljuča 4, srce 7, jetra 9, vranica 7, ledvice 8, vampi 4, glava in noge 4, možgani 15, rep 3,50 lir kg.
3. Teleta: meso zadnji del 16, meso prednji del 14 lir kg.
3. Telci: jezik 14, pljuča 5, srce 10, jetra 14, vranica 7, ledvice 9, rajčec 5, glava in noge 5, možgani 18, prižlica 14 lir kg.
5. Svinjina svaža: meso zadnji del (stegno, hrbet) 22, meso sprednji del (pleče, rebra, vrat) 19, jetra, srce, ledvice, vranica 11, glava in kranice 11, klobase kravice 8, klobase jetricne 10 lir kg.
6. Svinjina suha in klobase: gnat sušena za narezek 42,30, gnat za kuho 35,10, salama surova 37,85, salama kuhana 27,80, vratovina 83,70, mortadela S. B. alla Bologna 20,30 lir kg, kranjske klobase (150 gr) 6,10, hrenovke (62 gr) 1,75 lir kcmad.

Nakazila za moko in marmelado za avgust

Pokrajinski prehranjevalni zavod Visokega komisariata v Ljubljani poziva trgovce in za druge mesta Ljubljane, da dvignejo nakazila za enotno in koruzno moko ter marmelado za avgust

Minister za vojno proizvodnjo Carlo Favagrossa se je rodil v Cremoni 22. novembra 1888. Obiskoval je tečaj vojaške akademije v Turinu, katero je zapustil kot ženijski podporočnik. Udeležil se je prostovoljno libijske vojne. V vojni 1915-18 je napredoval v čin majorja po vojni zaslugi in si pridobil srebrno kolajno za vojaško hrabrost. Po vojni je pripadal do leta 1925 številnim vojaškim misijam v inozemstvu. Ko se je zopet vrnil v domovino, je postal poveljnik ženijskega armadnega zbora v Rimu, nato pa poveljnik 1. oklepne brigade. V španski vojni je bil šef glavnega stana zbora prostovoljnih čet, nato pa intendant tega zbora. Po vojni zaslugi je napredoval v čin divizijskega generala. Leta 1938 je poveljeval v Bologni diviziji Pistoia, 1. septembra 1939 je bil poklican, da prevzame visok dvojni položaj predsednika odbora za civilno motorizacijo in generalnega komisarja za vojno proizvodnjo. Dne 20. marca 1940 je bil komisar pretvorjen v državno podtajništvo, kjer je ostal kot podtajnik in napredoval v generala armadnega zbora. 7. septembra 1942 mu je bil poverjen položaj generalnega komisarja za tekoča goriva in mazila. 5. februarja 1943 so bile službe podtajništva in komisariata preurejene v ministrstvo za vojno in general Favagrossa je bil imenovan za ministra.

Mornariški minister divizijski admiral Raffaele de Courtenne se je rodil v Milanu 23. sept. 1889. Udeležil se je vojne 1915-18 v Kr. mornarici, nato pa pri letalstvu in si je pridobil bronasto kolajno za vojaško hrabrost. V maju 1923 je napredoval v korvelnega kapitana ter je poveljeval podmornicam in se izkazal kot odličen voditelj. V činu fregatnega kapitana je bil poslan tudi v urad šefa glavnega stana, kjer je dovršil zanimive študije vojaške politike, koze in pomorske strategije. Nato je poveljeval eskadram podmornic in rušilcev. Od julija 1933. do 1936. je bil mornariški ataše v Nemčiji, na Nizozemskem, na Danskem in v skandinavskih državah. V maju 1938. je napredoval v kontreadmirala in je bil poslan v urad glavnega stana Kr. mornarice, kjer je vodil inspektorstvo podmorniškega orožja, katero je bilo na novo ustanovljeno in kjer je uveljavil visoke, popolnoma uporabne metode podmorniškega orožja in istočasno oživel organizacijo napadalnih sredstev v prvem letu sovražnosti. Ko je napredoval v divizijskega admiralja, je prevzel poveljništvo neke pomorske divizije, s katero je izvršil nadvse odlične vojne operacije. Odlikovan je z viteškim križem Savojskega vojaškega reda.

Ekse. dr. Pietro Baratonu, ki ga je Nj. Vel. Kralj in Cesar na predlog šefa vlade imenoval za državnega podtajnika v predsedništvu ministrskega sveta, se je rodil 1884 v canavesanski družini. Študiral je v Turinu. Po promociji je vstopil v upravo notranjega ministrstva, kjer je ostal do imenovanja za podprefekta. Potem, ko je bil podprefekt v San Remu, je bil poklican v ministrstvo na položaj generalnega direktorja za osebe. Nato je bil prefekt v Novari in v Florenci, nakar je bil imenovan za komisarja neapeljske pokrajine in je to službo opravljal 5 let ter se zelo uspešno udeleževal. Njegovi inteligentni pobudi gre zahvala za veličastna dela sanacije, tako v okraju Carita kakor v okraju Mandracchio, ki sta doslovno spremenili središče starega Neaplja. Neutrudni dejavnosti Ekse. Baratonu je pripisali tudi pomole trgovskega pristanišča, vkrevalno pristanišče, vse gradnje sportnega značaja, kakor stadion in bazen. Ne samo na področju gradnje, temveč tudi na drugih področjih, je pustil za seboj neizbrisne sledove. Ekse. Baratonu je popolnoma preuredil bolniško upravo in saniral ter povečal stare partenopejske bolnišnice. Premeščen kot prefekt v Turin, je Ekse. Baratonu tudi v tem Savojskem mestu vneto deloval na vseh področjih javne uprave. Nato je bil imenovan v državni svet, kjer je prispeval s svojim delom odličnega znanstvenika v vseh panogah javne uprave.

Rim, 27. julija. AS. Novi minister za narodno vzgojo dr. Leonardo Severi, plemeniti di Fano, se je rodil v tem mestu dne 31. decembra 1882. Pravni doktorat je dosegel leta 1904 na univerzi v Rimu in v letu 1905. je vstopil v notranjo upravo in leta 1907. pa je kot podtajnik vstopil v upravni oddelke javne prosvete in tam je v letu 1923. dosegel stopnjo generalnega ravnatelja v osrednji upravi. V letu 1932. je bil imenovan za državnega svetnika. Udeležil se je vojne 1915-1918 in je odlikovan z bronasto kolajno za vojaške zasluže.

Kako v Nemčiji razlagajo spremembe v Italiji

Berlin, 27. jul. AS: Včeraj zjutraj so nemške radijske postaje objavile poročilo o spremembi italijanske vlade. Nemška poluradna agencija pravi: Kakor se je zvedelo, je treba to spremembo v vladi pripisovati zdravstvenemu stanju Mussolinija, ki je bil zadnje čase bolan. — Nato je agencija objavila v celoti razglas Kralja in Cesarja ter maršala Badoglija. Berlinski politični krogi so z veliko hladnokrvnostjo in mirom sprejeli poročila o spremembi režima v Italiji. Vsi upoštevajo, da ima kraljeva odločitev in naloga, ki jo je zaupal maršalu Badogliju ob sestavi nove vlade, le en cilj: Blagor Italije. Posebno poudarjajo pomen in značilnost zatrdila, ki ga vsebuje razglas na italijansko ljudstvo, v katerem se omenja spoštovanje dane besede in da se bo vojna nadaljevala. Menijo pa, da je daleč od tega, da bi se oslabil napor in domoljubno navdušenje italijanskega naroda in da ima rešitev krize cilj, da bi se ljudstvo vrnilo k svojim svetlim izročilom.

Veliki uspehi japonskih letal

Tokio, 27. jul. AS. Komorska letala japonske mornarice so v noči na 24. julij napadla nasprotnikove vojne in trgovske ladje, ki so poskušale z izkrcanjem v zalivu na otoku Nova Georgija, in so hudo poškodovale 1 rušilec in eno nasprotnikovo prevozno ladjo. V isti noči je brodecve nasprotnikovih torpedov v vodah od otoka Giza, ki leži severovzhodno od Nove Georgije, je bilo napadeno po japonskih vodnih letalih, ki so na mestu potopile 3 torpedovke, druge pa poškodovale.

Tokio, 27. jul. AS. 8 bombnih letal vrste »Consolidated B 24«, ki so 25. julija napadla otok Wake, nekdanje oporišče Združenih držav, so japonski lovci zbili 2 ter hudo poškodovali še eno.

Na Novem trgu št. 4-II po naslednjem abecednem redu:

Dne 28. VII. A—F, 29. VII. G—K, 30. VII. Ke—L, 31. VII. M—O, 2. VIII. P—S, 3. VIII. S—Z.

Vsak trgovec naj se zgleda točno v določenem terminu in v jutranjih urah, ker se zamudnikom ne bo naknadno nakazovalo.

Vremenska napoved. 28. julija, (sreda): večinoma ali pretežno jasno, podnevi okrog 30 stopinj vročine in zmeren jugozapadni. 29. julija, (četrtek): v toku dneva vpad deževnega vremena, nevihte z nalivi in ohladi, v

Drobne novice

Koledar

Sreda, 28. malega srpana: Viktor I., papež in mučenec; Inocent I., papež; Nazarij, mučenec. Četrtek, 29. malega srpana: Marta, devica; Feliks II., papež in mučenec; Urban II., papež.

Zgodovinski paberki

28. malega srpana:

1330. I. so premagali Srbi Bolgare pri Velbužu (Custendilu). Srednjeveška Srbija, ki sta ji postavila temelje Stefan Nemanja († leta 1200) in njegov sin Stefan Prvovenčani (1195—1228), se je krajem trinajstega in v začetku štirinajstega stoletja začela širiti zlasti proti jugu. Ko so po smrti kralja Milutina I. 1321. nastale borbe za prestol so hoteli srbski sosedje to priliko izrabiti. Bosanci so zasedli Zahumlje, Bolgari in Bizantinci pa so se zvezali za skupen napad na Podonavje. Bizantinci pa naj bi ga podprli z napadom od juga. Srbi, ki jim je zavladal Stefan Uroš Dečanski (1331—31) so se zavedli nevarnosti, kralj Stefan je okrepil svojo vojsko z močnimi četami najemnikov, nato pa hotel na vsak način preprečiti združitve Bolgarov in Bizantinca. Pri Velbužu je prestregel Bolgare, ki so prodirali proti jugu in jih sijajno premagal, sam car Mihael je obležal na bojišču. Po tej srbski zmagi so se umaknili tudi Bizantinci. Bitka pri Velbužu je odločila borbo med Bolgari in Srbi za posest Povardarja in srednjega veka. Srbi so postali gospodarji moravsko-vardarske doline, najpomembnejše prometne poti Balkanskega polotoka.

I. 1897. je umrl v Ljubljani, ko se je vračal iz zdravilišča Gleichenberg, Janko Kersnik, rojen 1852. l. na Brdu pri Domžalah. Po maturi je študiral pravo na Dunaju in Gradcu ter postal končno notar na Brdu. Levčeva zasluga je, da je Kersnik postal slovenski pisatelj. Sprva se je uveljavil kot politični feljtonist v Slovenskem narodu, nato pa se je lotil leposlovnih proze. Še ves prepojen z romantiko in z Jurčičevim pogledom na kmeta je napisal roman na Zerinjah in novelo Luterski ljudje. Kmalu pa je začel stvarneje gledati na kmeta, ki ga ne idealizira več kot Jurčič, temveč ga prikazuje tudi s slabimi strani (Očetov greh, Testament). Enako stvarno in objektivno gleda tudi na »Jaro gospodoc, tedaj nastajajočo tenko plast slovenskega podeželskega meščanstva, ki ga najrajši prikazuje v dobi tabornih in čitalnic (Ciklaman, Agitator, Rošlin in Vrjanko ter drugi). Po Jurčičevi smrti je dovršil Rokovnjače. S Kersnikom je slovenska novelistika 19. stol. dosegla svoj višek. Svojo umetnost označuje najboljši pisatelj sam, ko pravi, da je treba resnično prikazovati pod zlato prozorno tančico idealizma.

† Srečko Magolič



Po dolgotrajnem bolehanju je v ponedeljek popoldne umrl v Ljubljani tiskarski št. ravnatelj v pokoji 84letni g. Srečko Magolič. Z njim je legla v grob zopet znana ljubljanska osebnost, ki si je v svojem dolgem in uspešnem življenju priborila znatnih zaslug z udejstevanjem na najrazličnejših kulturnih področjih.

V svojih mladih letih se je S. Magolič kot tiskar že zgodaj posvetil tudi delu izven svojega poklica. Bil je predelovalec Sokola že v predzadnjem desetletju prejšnjega stoletja. Ko se je preselil v Celje, je zopet pridno nastopal v telovadnici in v pevskem zboru. Začel je tudi s fotografiranjem delavnic v Celju. Ze zgodaj je prišel za pero in se posvetil šali in satiri. Vse polno je bilo humorističnih časopisov, pri katerih je sodeloval in jih urejal. Dolgo vrsto let je rajni tudi sodeloval kot zvesti sodelavec pri »Slovenec«. Ustvaril je več smešnih personifikacij, ki so skozi dolgo vrsto let zabavale bralce s šaljivimi, pa marsikdaj tudi ujedljivimi domislicami v pristni ljubljanski. Kdo bo seštel vse premezne literarne prispevke, ki jih je približal rajni v tolikih listih? Naj bo za oceno njegovega dela povedano le, da je samo v »Slovenec« izšlo nad 1200 humorističnih in satirnih listov izpod njegovega peresa. Če bi jih tiskali v knjigah, bi dalo to kar deset knjig po 300 do 400 strani. Zanimivo sliko

izredne vsestranosti rajnega poživilja končno še posebej njegovo slikarsko udejstevanje. Srečko Magolič se je kot samouk posvetil tudi čopiču in oljnatim barvam. Kje je našel čas pri svojem poklicnem delu, da se je udejsteval tako vsestransko v današnjih tako vihravih časih, skoraj ne razumemo. Našel ga je. Prav izredno veliko število slik, ki jih je izdelal, ne da bi zahteval kakšna izredna priznanja, lepo dokazuje, da je imel ostro oko za naravne lepote, čut za barve in dar za umetniško ustvarjanje.

Naj bo Srečko Magoliču, slovenskemu tiskarju, šaljivcu in umetniku zemlja, ki jo je tako ljubil, lahka! Na zadnji poti ga bomo pospremili v sredo ob štirih popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah. »Slovenec« in njegovi bralci in premoški prijatelji in znanci ga bodo za vedno ohranili v najlepšem spominu. Njegove drage naj tolaži Bog!

Spomina vreden jubilej



Danes 28. julija poteka 40 let, odkar je današnji obratni vodja književnice ljudske tiskarne g. Alfonz škof vstopil v podjetje in nastopil učno dobo kot književni vajenec in ostal neprestano do danes zvest podjetju, v katerem deluje.

Redki so, posebno v obrtniškem stanu, ki se morejo izkazati, da so vztrajali tako dolgoletno dobo pri istem gospodarstvu. Že kot vajenec je pokazal veselje in zanimanje za svojo stroko ter posvetil vse težnje za dosego čim popolnejšega strokovnega znanja. S tem je vzbudil svojo pozornost svojega predstojnika, ki mu je dal vsa možnost, da se je v svoji stroki temeljito izučil. Svoje znanje pa je izpopolnil še v strokovnih šolah v inozemstvu.

Radi njegovega odkritega značaja ga ceni vse uslužbenstvo književnice. S svojim znanjem stoji vsakomur na strani in mu pomaga. V vsakem oziru skuša odpraviti razne težkoče, ki se pojavljajo tu in tam. Vesten do podjetja, tovariški do delavstva, marljiv kot čebela, posveča ves čas le delu.

Po svetovni vojni je postal namestnik obratovodje, leta 1941 pa ga je nastavilo lastništvo kot obratnega vodjo.

K redkemu jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da bi zdrav in čil še dalje plodono deloval v dosednji smeri pri podjetju.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Električni tok ubil otroka. V našem solkanem predmestju se je pred dnevi pripetila nezgoda, ki je bridko odjeknila med prebivalstvom. V bližini hiše kmeta Ivana Čibeja so delavci popravljali električni vod z veliko napetostjo. Na Čibejevem dvorišču so se igrali otroci, med njimi tudi 4-letni Čibejev Ivanček, ki ga je pestovala stara mati Katerina. Po usodnem naključju se je delavec pretrgala žica z močnim tokom in je odtrgani kos padel na Čibejevo dvorišče in radel v glavo nedolžnega Ivančka, ki se je smejal v babičinem naročju. Ubogi otrok je bil pri priti mrtev, prestrašena in prebledele stara mati je pa tučežno ostala nedotaknjena.

S Spodnjega Štajerskega

Odlikovani vojak s Spodnjega Štajerskega. Vojni prostovoljec desetnik Emil Zemljčič iz Konjice je bil za svoje junaško zadržanje pred sovražnikom na vzhodu odlikovan z železnim križcem II. razreda in s srebrnim pehotnim napadalnim znakom.

Umrla so v Mariboru 70-letna zasebnica Antonija Fortnerič, 75 letni sodar Alojzij Grmjak in 66-letni delavec Franc Kancler iz Spodnje Poljske. V St. Vidu pri Ljubljani je umrla zasebnica Irena Acceto vd. Golob. Njeno truplo so prepeljali v Maribor. V Slovenjem Gradcu je umrla zasebnica Marija Zigel. — Pretekli teden so v Rečici v Savinjski dolini pokopali vzorno mater Katarino Štiglic, gostilničarko in posestnico. Bila je po vsej Savinjski dolini znana po svoji dobroti in usmiljenosti. Zapuščila enajst živih otrok.

Hudomušna strela. Med hudo nevihto v Rečici v Savinjski dolini je strela udarila v prodajal-

no trgovca Antona Turška. Strela je v lokalno razstopila električni vod, preskočila nato v izločeno okno, kjer je razbila električno svetilko. Od tam je skočila v stročno odvodno cev in po njej v zemljo. Druge škode strela ni povzročila.

Nesreča. 16-letni Marijan Kegl, trgovski vajenec v Mariboru, si je zlomil levo nogo. — 36-letni posestnik Alojzij Fekonja iz Voseka je prišel z levo roko v mlatičnico, ki mu jo je hudo razmesarila.

Pod traktor je padel. Na nekem cestnem križišču v Vidmu pri Krškem se je zgodila huda nesreča. Kolesar Adolf Schlaun je v polnem diru vozil čez cestno križišče in se ni zmenil za bližajoči se traktor. V naslednjem trenutku je padel pod kolesa traktorja, ki ga je vlekel kakih deset metrov naprej. Hudo poškodovanega Schlauna so prepeljali v bolnišnico.

Padel na koso in izkravrel. 30 letni železniški uslužbenec Franc Karo z Meljskega hriba pri Mariboru se je vračal s koso na rami proti domu. Med potjo mu je spodrsnilo in je padel po pobočju. Nesreča je hotela, da je padel na svojo koso in se močno urezal. Ker ni bilo nikogar v bližini, ki bi mu prihitel na pomoč, je Karo izkravrel. Njegovo truplo so našli drugi dan.

Nesreča. V nekem mariborskem obratu je 31-letna delavka Marija Škrjil po nesreči vtaknila roko v pletilni stroj, ki ji je poškodoval vse prste. — Desetletna Angela Koren iz Dobrove v mariborskem okraju je padla in si zlomila roko.

Kako si pridobim prijateljev — boste brali v „SVETU“

Iz Stične

Dve zlati sv. maši v Stični. V baziliki Žalostne Matere božje v Stični se je v tem letu izvršilo že več lepih in pomembnih pobožnosti ter cerkvenih slovesnosti. Ena zadnjih takih slovesnosti se je vršila preteklo nedeljo, 25. t. m. Ta dan sta proslavila svoj zlatomašinski jubilej gg. Kline Jernej, župnik v pokoji na Vačah, ter Šveglj Peter, župnik v Kalobju. Slovesno službo božjo pri glavnem oltarju je daroval g. Kline, kateremu sta asistrala monsr. Fr. Ks. Meško, dekan iz Sel pri Slovenjem Gradu, ter clst. P. Ciril. Pri stranskem oltarju pa je istočasno svojo zlato mašo daroval g. Šveglj, pri kateri sta asistrala monsr. Požar iz Rečice ob Savinji ter g. dekan Fr. Lom iz Šmarja pri Jelšah. Slovesno pridigo je imel duh. svetnik g. Jak. Soklič, mestni župnik iz Slovenjega Grada, kateri je v svojem govoru poudaril naloge katoliškega duhovnika za ljudstvo in za katoliško vero. G. Jernej Kline je 76 let star ter se je prvotno odločil za redovniški stan, bil je franciskan, nakar je izstopil ter bil 37 let za župnika v Javorju in naposled v Vačah, kjer je dal sezidati novo cerkev. G. Peter Šveglj ima 77 let, služboval je najprej na Carsu, zadnjih 20 let pa v Kalobju pri Celju. Oba živita sedaj z drugimi svojimi sobraty v cistercijskem samostanu v Stični. Obema slavljenčema iz dna srca želimo, da bi jima ljubi Bog dal dočakati še biserni jubilej. — V nedeljo, 18. t. m., je v Stični daroval novo sv. mašo tamkajšnji domačin salezijanec g. Ceglar Stanko. Pri tej slovesnosti je pridigoval opat g. dr. Knetlic. V Ceglarjevi družini so se trije bratje odločili za duhovniški stan.

Kako si pridobim prijateljev — boste brali v „SVETU“

Iz Hrvaške

Zlatomašinski jubilej banjalutškega škola. Dne 1. avgusta bo praznoval banjalutski škof prevzvišeni Jozo Garič pedesetletnico, odkar je pel svojo prvo sveto mašo Banjalutka katoliške društva pripravljajo jubilejnu za to priliko slavnostno akademijo.

Za novega samoborskega župnika je imenovan Stjepan Kolander, dosedanj župnik v Kapeli pri Bjelovaru. Dosedanji župnik v Samoboru Jurij Kocijančič je imenovan za kanonika zagrebskega kapitlja.

Poglavnikova odredba. Za namestnika upravnega poveljnika ustaške organizacije je s Poglavnikovo odredbo imenovan ustaš inž. Milivoj Sažunič.

Hrvaški poslanik pri predsedniku madžarske vlade. Predsednik madžarske vlade Nikola pl. Kallay je sprejel novimenoovanega hrvaškega poslanika dr. Vladimira Košaka.

Vodja hrvaške delovne službe v Nemčiji. Te dni je odpotoval v Nemčijo na obisk vodstvu nemške delovne službe vodja slične hrvaške organizacije Palčić.

Imenovanje. S Poglavnikovo odredbo je imenovan prof. Daniel Crljen za komisarja v glavnem ustaškem stanu z naročilom, da organizira in vodi vzgojno-propagandni odesk.

Imenovanje doglavljenikov in pobočnikov v glavnem ustaškem stanu. Z najnovejšo odredbo je imenoval Poglavnik nove doglavljenike in pobočnike za glavni ustaški stan. Za nove doglavljenike so imenovani: Zunanji minister dr. Mile Budak, Adem-Aga Mešić iz Tešnja, Misko Račan, posestnik iz Velikih Zdencov, in dr. Mate Frković, ustaški polkovnik. Za poglavna pobočnika sta pa postavljena: ustaški polkovnik Mijo Bzik in Mira Vrljiček-Dugački. Po ustaških pravilih sestavlja ustaški glavni stan doglavljeniški svet in pobočniški zbor. Doglavljenike, katerih sme biti največ 12 in poglavne pobočnike, katerih število ne sme presegati sedem članov, imenuje in razrešuje Poglavnik.

Vpis delnic Hrvaške državne banke. Predsednik Hrvaške državne banke dr. Dragotin Toht je odredil vpis delnic za ta hrvaški državni zavod. Nominalna vrednost delnic je določena na 5000 kun. Delnice lahko vpišejo samo državljani NDH po poreku in domače pravne osebe. Vpisovanje delnic prične dne 1. avgusta in bo zaključeno dne 14. avgusta.

Kako si pridobim prijateljev — boste brali v „SVETU“

Električni tok se je podražil. Zagrebska občina je v zadnjem času podražila električni tok za vse odjemalce.

Sarajevska radijska oddajna postaja je te dni praznovala obletnico svoje ustanovitve s posebno izbranim programom. Na sporedu je bil med drugim tudi slavnostni koncert v prostorih državnega gledališča.

Bivanje slovaških akademikov v Zagrebu. Poročali smo že, da je dopotovala v Zagreb v goste hrvaških ustaških vseučilišnikov skupina slovaških akademikov. Slovaški akademiki so bili v Zagrebu toplo sprejeti ter so obiskali rektorja zagrebske univerze, župana, prosvetnega ministra in druge odličnike. Njihovo vodstvo je z vodstvom hrvaške vseučiliške ustaške organizacije podpisalo sporazum o medsebojnem sodelovanju in podpori hrvaških in slovaških akademikov.

Prvi hrvaški sanitetski podoficirji. Te dni so končali v Zagrebu slo prvi letniški podoficirski sanitetne šole. Po položnih izpitih so novi sanitetski podoficirji imeli javen nastop v veliki dvorani zagrebske Delavske zbornice.

Novo predsedstvo hrvaškega novinarskega društva. Predsednik hrvaških sindikalnih organizacij in predsednik Zveze svobodnih poklicev je imenoval novo predsedstvo v društvu hrvaških novinarjev. Za predsednika je imenovan Ivo Bogdan, ravnatelj in glavni urednik »Hrvatskega Naroda«, za podpredsednika Ivo Mrakovčić, ravnatelj časnikarske založbe in glavni urednik »Novine«, za tajnika Božo Šarkan, urednik »Nove Hrvatske«. V odboru so še: Branko Paunović, Antun Senda, Milan Lavicki, Milivoj Huber, Mijo Tolj, Daniel Uvanović, Tias Mortigija in Stipe Tomičić.

Iz Srbije

Dveletnica preosnovane beogradske univerze. Te dni sta pretekli dve leti, odkar je bila popolnoma preosnovana beogradska univerza. Za to priliko so se zbrali v vseučiliški dvorani vsi člani proforskoga zbora, pred katerimi je imel govor sedanji rektor dr. Nikola Popović. V svojem nagovoru je rektor omenjal vse razvojne stopnje srbskega vseučilišča. Zahvaljeval se je tudi zastopnikom nemških oblasti za razumevanje, ki so ga pokazali pri preosnovi vseučilišča, ter nemškemu znanstvenemu društvu za podporo in sodelovanje, ki je dalo najlepše rezultate za poglobitev kulturnega sodelovanja med nemskim in srbskim narodom.

Drobna ljubljanska kronika

I. ženska realna gimnazija v Ljubljani bo zaključila šolsko leto s skupno službo božjo, ki bo v cerkvi sv. Jožefa v soboto, 31. julija t. l., ob 9. uri. Učence vseh razredov naj se zaradi ureditve zbirne poti minut prej v cerkvi sami. Po službi božji bo razdelitev spričeval na dvorišču Lichtenurnovega zavoda — Ravnateljstvo.

Bodoči prvošolci-prvošolke gimnazij in meščanskih šol. Dne 5. avgusta otvorimo specialni poštinski pouk za računstva, slovenske, italijanske. Namen pouka je, bodočim prvošolcem-kam nuditi dobro podlago za študij v I. razredu gimnazije ozioroma meščanske šole. Poučujoča gimnazijški profesorji. Učnina zmerna. Prijave se sprejemajo dnevno od 9—12 in od 16—18. Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in meščanske šole. Kongresni trg 2-11.

Izstopanje posteljnine in preplog vrsto nekatero gospodinjstvo ali služkinje kadar se jim želi. Najrajši opoldanski čas. Po Hissnem redu za mesto je za to določen čas zjutraj od 7—9 popoldne, od 8—10 pozimi. Revož bolnik ali od duševnega dela utrujen človek, ki mora to mlatenje po cele ure posteljati!

Paprika na trgu. V torek so branjevali na Vodnikovem trgu in oni na Pogodnjem trgu začeli prvič prodajati zelene paprike, ki je prišlo do dva vagona v Ljubljano iz Kraljevice. Gospodinjstvo po pridno negalo po prvi papriki. Še vedno prinašajo nekatere ženske, sedaj pa še nekoliko bolj redko, borovnice na trg in jih prodajajo ob zidu ljudske knjižarne. Na trgu je bilo poleg uvoženih paradiznikov naprodaj tudi nekaj domaćih.

Gledališče

Opera.

Breda, 28. julija, ob 19: »Madame Butterfly«. Red Sreda. Četrtek, 29. julija, ob 19: »Mrtve oči«. Red Četrtek. Petek, 30. julija, ob 19: »Madame Butterfly«. Red A. Sobota, 31. julija, ob 19: »Prodana nevesta«. Izven. Cene od 25 lir navzdol.

Gostovanje Zlate Gjurgjenčeve, članice beogradske Opere. Opazujemo na dva nastopa naše priljubljene gostje, ki bo peja drevi za red Sreda in v petek za red A. naslovno partijo v Puccinijevi »Madame Butterfly«. — Zasedba partij za drevi: Butterfly — Gjurgjenčeva, Suzuki — Karlovačeva, Kate — Šturmovska, Pinkerton — Lipušček, Sharpless — Popov, Goro — Rus, Yamadori — Dolničar, bonce Lupina, komiser — Gregorin, uradnik — Škabar, mati — Škrjancova, dirigent D. Zebre, režiser C. Debevec, zborovodja R. Simoniti, scenograf A. Foriga.

Uprizoritev D'Albortove opere »Mrtve oči« bo v četrtek za red Četrtek, Zasedba partij bo obilnejša s Heybalovo, Primoždem, Polajnarnjevo in Anžlovarjem v glavnih partijah. Dirigent Samo Hubad, režiser C. Debevec, zborovodja R. Simoniti.

Naznanila

RADIO. Sreda, 28. julija 7.30 Slovenska glasba — 8 Napoved časa, poročila v italijanskini — 12.30 Ploče — 12.30 Poročila v slovenskini — 12.45 Operetna glasba — 13 Napoved časa, poročila v italijanskini — 13.10 Poročila vrvnovega poveljstva oboroženih sil v slovenskini — 13.12 Operna glasba na ploščah — 14 Poročila v italijanskini — 14.10 Klasični orkester vodi dirigent Manno — 14.40 Koncert baritonista Borisa Popova — 15 Poročila v slovenskini — 17.15 Ploče — 17.40 Koncert klasičnega tria — 19 »Gostimo italijanskega, poučuje prof. dr. Stanko Lehen — 19.30 Poročila v slovenskini — 20 Napoved časa, poročila v italijanskini — 20.30 Pripombe k dogodkom — 20.50 Klasični orkester vodi dirigent Manno — 21.10 Moderne pesmi vodi dirigent Zeme — 21.40 Zanimivosti v slovenskini — 21.50 Iz znanih oper: Puccinijeli Gioconda — 22.20 Orkester pesmi vodi dirigent Angelini — 22.45 Poročila v italijanskini.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarnice: dr. Kmet, Bleiweisova cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Sečenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Rečna vдова je izgubila v nedeljo zjutraj pri maši v frančiškanski cerkvi ali do Gosposke ulice zlat prstan s tremi kamni. Ker je drag spomin, prosim poštenega najditelja, da ga izroči upravi »Slovenec«.

Mlad volčjak — ovčarski pes, ki nekoliko slabo vidi, se je v nedeljo izgubil ter prosimo prijatelja izvali, ki bi ga našel, naj ga vrne lastniku v priljubljeni Subičev ulici 9.

Pozabla sem neke zavitek z modrim predpisnikom in dr. Prosim oddati upravnistvu »Slovenec«.

Samo do 5. avgusta

je še čas za prednaročilo ROMANA V SLIKAH

Quo vadis

Cena veliki knjigi (216 strani s 420 slikami, velikost četrta »Slovenec«, »Slov. doma«) je pol strani »Domoljub«) je mehko vezana . . . 52 lir trdo v polplatno vezana 45 lir v celoplatno vezana na najboljšem papirju . 85 lir Za stare ali nove naročnike »Slovenskega doma« mehko vezana . 25 lir »Slovenski dom« velja na mesec 11 lir.)

Pišite dopisnico na uredništvo »SLOVENSKEGA DOMA« Ljubljana, Ljudska tiskarna.

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

41

»Ti se prav, prav nikogar na svetu ne bojiš, stric?« ga je vprašal nekoč. »Nikogar.« je dejal Matevž, na to pa se je popravi: »Nikogar, razen Boga.«

»Jaz pa sem bojič Boga, matere, očeta, povodnega moža, parkeljna in Petkovskega Franceta.«

»Ko boš večji in pametnejši, ne bo več človeka, katerega bi se bal.«

»Si bil tudi kdaj majhen?«

»Seveda sem bil, Primož.«

»Ampak, stric, jaz te nisem nikoli videl majhnega.«

»Primož, takrat te še ni bilo na svetu.«

»Kje pa sem bil, ko si bil ti majhen?«

»Takrat si živel v ljubezni svoje mame.«

»Kaj pa je to ljubezen, stric?«

Zdaj je Matevž zmanjkalo modrosti, da bi mu odgovoril tako, da bi otrok razumel. Vzel ga je v naročje in ga metal kvišku, da bi ga premostil. Bilo je nešteto malih stvari, ki so razveseljevale zdaj strica, zdaj nečaka. V prvem so budile očetovska čustva, v drugem pa srečo, ki je bila zdaj v igrah, zdaj v potrežljivih zadostitvah otroški radovednosti.

Preden je prišla Ančka po svojega otroka, mu je razblinil utvare o potvodnem možu in o strahovih. Bilo mu

je na tem, da bi se razvijal Primož v korajžnega fantiča. Takole mu je govoril: »Povodnega moža so si izmislili ljudje, ki ne znajo plavati, tene pa bom navadil, da boš v vodi, tere kakor riba: strahove so si izmislili, da bi strašili z njimi poredne in lene otroke, ti pa boš fant, ki se ne cmeri in ki ve, da mora ubogati očeta, mamico in strica. — — —

Ko je Ančka objela otroka, so ji tako žarele oči in ga je tako ljubeče stiskala k sebi, da je Matevž opustil misel, naj bi ga že tedaj pustila pri Andraževih. O svoji želji ji ni mogel spregovoriti niti ene same besede. Dejal si je, da se mu nikamor ne mudi: tudi pozneje bosta lahko govorila o tem, ko bo hodil v šolo. Takrat bo primernejši čas za to. Zdaj je še preveč navezana na otroke.

Vendar mu je bil dolgčas po fantku, ko je ostal spet sam z Majdo. V malem Primožu je odkrival vsak dan kaj novega. Bil je podoben živi knjigi, ki sepeče o skrivnostnih brsteh človeškega življenja. Tudi na ženi je odkril kdaj pa kdaj katero novo potezo, v ostalem pa se mu je zdela, da ima zakone njenega mišljenja in čustvovanja že na dlani.

V gotovih nazorih sta se razlikovala: Matevž je dajal več na zdravo pamet preprostih ljudi, Majda pa je



Tako sta se zopet združili sestrici-dvojčici, princeska Maruška in Marjetica. Obe sta bili dobri, nikdar ni bilo trde besede med njima. Vse, kar je imela ena, je imela druga.



Princeski Marjetica in Maruška sta srečno živeli, vedno sta pomagali druga drugi, vse ju je ljubilo, blizu in daleč so govorili ljudje o lepih in dobrih princeskah v belem gradu.

Sportni drobiž

Dr. Carl Diem, ravnatelj mednarodnega olimpijskega instituta, se je mudil nedavno v Zagrebu. Hrvatski državni sportni vodja Miško Zebić ga je pozdravil v slavnostni dvorani uradnih prostorov in mu predstavil svoje sodelavce. Madžarski plavalni sport je dobil novega zveznega tehničnega referenta v osebi dr. Csika. Kakor znano, je to oni Csik, ki je l. 1936 zmagal na olimpijskih igrah v plavanju na 100 metrov prosto.

Hermes, meška lahkotletška sekeja: Naprožajo se vsi atleti, da se sigurno udeležijo sestanka v torek, dne 27. t. m. ob 18.30 v klubski pisarni na igrišču. Zaradi važnosti (udeležba na medklubskih tekmovanjih) in nujnosti prosim točne udeležbe. — Načelnik.

Španija in njeni odnosi do Anglije in USA

Španija se noče udati pritisku zavezniških propagand izpodkopati tla Francovi vladi

Neposredna sosesčina Gibraltarja z južnim koncem španske Andaluzije ustvarja svojevrstno politično ozračje. Ta bližina omogoča, da se clovek polagoma seznani tudi z najbolj skritimi nameni nasprotnika, ki se sicer drugje ne javljajo. Mirno se lahko reče, da sta danes Amerika in Anglija neposredna meja Španije. Drži tudi, da pomeni južna Andaluzija odprto okno nad nasprotnikovo hišo.

Odveč bi bilo govoriti o naporih Velike Britanije, da bi v Španiji zasejala notranje razprtije, izpodkopala ugled vlade in otrnila njevo delo. Treba je opazovati le val pospešene propagande, ki prihaja iz Algeciras iz Gibraltarja. Na vsak korak se čuti, kako skušajo Britanci dopovedati Špancem: »Španci, vrzite Franco je oslabil vašo državo, ne da bi rešil najvažnejša življenjska vprašanja države. O miru govori le zato, ker se boji vojne. Sedaj je udarila ura za demokracije. Mi, nasprotniki vašega tirana, smo prijatelji španskega naroda. Znebite se Franco, mi vam bomo pomagali».

Glas iz Gibraltarja prihaja od daleč, preveč od daleč. Odbija se ob hvaležnosti španskega naroda do svojega poglavarja, ki se trudi, da bi Španijo izvel iz ruševin državljanske vojne in ji prihranil grozote nove vojne. Toda ta glas se odbija tudi od utrd, topov in od španske vojske. Resnica je precej drugačna, kakor jo pa slikajo Angleži. Španija, ki je oslabiljena izšla iz državljanske vojne, se je preceenovala, utrdila in se z vso resnostjo pripravlja na morebitni nov spopad. Oprema španske vojske se je v zadnjih letih bistveno izboljšala. Sedanje nevtralnostno stališče se lahko vsak hip spremeni v vojni poseg, in sicer zaradi okrepite španskega naroda. Ako bi v notranjosti zares obstajala trenja, bi se država brez nadaljnjega sprijaznila s tujim nastopom, četudi bi ta žalil suverenost Španije. Franco ne govori o miru zato, ker bi si umisljal, (kakor si to predstavljajo Angleži, da bi lahko posredoval za mir ali pa jo izvozil med dvema vojskujocima se stranikama. Usoda, ki jo je zgodovina namenila Španiji, je ista, ki ne dopušta, da bi kar koli moglo vplivati na miroljubne cilje Franco in njegove vlade.

Istočasno se Angleži in Amerikanci poluradno trudijo v Madridu, da bi Španijo odtrgli od osi. »Naša zmaga se ne pomeni propada Franco« — tako govorijo — »ako bi se o pravem času naslonil na našo stran. Pozabite za kratek čas na programe falange in na besede pokojnega Jose Antonia de Riveria. Omilite stališče vašega tiska. Potem bomo sklenili pogodbo, ki bo v medsebojno korist. Dovolili bomo Francu, da bo še naprej vladal v Španiji».

Vsi ti nasprotnikovi poskusi so ne le smešni, pač pa tudi otročji in naivni. Angleži in Amerikanci vodijo v Španiji prekanjeno politiko. Toda štiri leta vojne je dolga doba, pa tudi čas, v katerem so si Španci nabrali veliko izkušenj. Nedavno se je videlo, kaj pomeni, če se vrže v naročje Anglosasov. Temu se pravi, odreči se samemu sebi. Značilen primer za to je Brazilija. Tamkajšnji predsednik Vargas se je polagoma oddaljeval od totalitarizma in se spuščal v naročje demokracije, dokler ni sebe in svojo državo ponižal v igračko Združenih držav. Angleški manevri v Španiji pa ne stremijo za napadanjem, kajti to bi bila žalitev za vsakega, ki ima količnik časti v sebi, (in ponos je lastnost, ki jo vsak Španec budno varuje) pač pa hoče podreti Franco s tem, da bi ga v vrvežu spletke Londona in Washingtona zadrgnili in ga naredili za preprosto orodje demokracije. In te demokracije se ne zmenijo dosti za usodo svojega orodja: ob prvi priložnosti ga vržejo v morje. Franco in španski falangisti to dobro razumejo in zato vztrajajo. Vedo, da bi v primeru, ako bi dopustili Angliji, boljševizem zavihral v Španiji in jo ugonobil. Vedo, da bi bilo potem odveč govoriti o španskih zahtevah do Orana, Gibraltarja in Casablance. Vedo, da bi bila Španija potem ob-

sojena na stopnjo navdne anglosaške kolonije kakor mnoge države v poversailleskem času. Ako se ozremo nazaj na glasove, ki prihajajo iz Gibraltarja, nastane vprašanje: Zakaj takšno propagandno delovanje? Ali preži sovražnik na Španijo, ali se je boji?

Ni izključeno, da je Španija tudi eden izmed ciljev Anglosasov, saj se nahaja na njihovi poti. Težki in resni so razlogi, zaradi katerih danes sovražnik škili na Španijo. Pogledimo na Atlantski ocean in na bitko, ki se tam odigrava.

Atlantsko morje je Ahilova peta za Angleže in Amerikance. Lahko se reče, da se bitka odbojuje na oceanu. Da bi se ognil torpedom, potrebuje nasprotnik oporišča. Dostikrat se je videlo, da je nasprotnik razmestil po Atlantskem morju veliko letalonosilk, da bi z njimi varoval svoje ladjske spremljave. Pa ni bilo dovolj. Nasprotnik bi rad dobil v roke Azorske, Kanarske in Capverdske otoke. Toda pred njim se pojavljata Španija in Portugalska. Prav za prav je med tema dvema državama malo razlike, obe sta namreč povezani s pogodbo o medsebojni oboroženi pomoči za primer nenadnega napada na prvo ali drugo deželo. Kolikor hujša je postajala podmorniška vojna, toliko bolj je nasprotnik potreboval novih oporišč.

Druga stvar je Tanger. Niti Anglija niti Združene države niso hotele priznati španske zasedbe tega pasu, keiti mednarodni Tanger pomeni drugi Gibraltar v tej morski ožini, Tanger v španskih rokah pa pomeni težko grožnjo za angleške utrdbe. Tako imenovana mednarodnost Tangerja je bila le navadna burka. Francija je imela od 28 glasov v zakonodajnem tangerskem odboru 13 glasov, 3 so imeli Angleži, po enega pa Amerika, Belgija in Holandija. Tako je bil Tanger prav za prav zmešal v rokah demokracije. Anglija je jasno sporočila Španiji, da ne bo priznala nobene spremembe v tangerskem režimu, bodisi da je v tem smislu pošiljala svoje diplomatske note, ali pa s tem, da za britanske državljane, ki so hoteli v Tanger iz angleškega ozemlja, sploh ni zahtevala predpisane vizuma. (Državlani obeh držav, ki so priznale špansko zasedbo, pa so obvezani da zaprosijo za vizum). Vojaški položaj gibraltarske morske ožine se močno spremeni, ako je Tanger v španskih rokah. Zato so Amerikanci nedavno sporočili generalu Francu neke zahteve glede Tangerja in bližnjega ozemlja, katere pa je španska vlada enostavno odklonila.

Tretji vzrok so Baleari. Menda ni potrebno govoriti o vojaškem pomenu tega otočja. Posebno

hlepe po njih Združene države, ki so že predlagale, naj bi jih Španija oddala za določen čas v najem skupaj s Kanarskim otočjem. Tudi to vlogo je španska vlada zavrnila, ne da bi se spuščala v podrobno razpravljanje.

Četrti vzrok, ki je življenjskega pomena za Anglosase, pa je Gibraltar. To je neke vrste luknja v ušesu šivance. Vedeti je treba, kaj to pomeni za vojsko, ki šteje več sto tisoč vojakov. Očeniva proti Siciliji skoraj popolnoma zavisi od Gibraltarja. Ako bi bil Gibraltar nekega dne blokiran, bi angleške in ameriške čete, ki nastopajo v Sredozemskem morju, zasle v krizo, ki bi se lahko spremenila celo v polom. Če bi se to pripetilo, bi morali zavezniški vso svojo preskrbo naravnati skozi Suez in ne več skozi bližnji Gibraltar. Ze sama potrata časa za dolgo po' okrog Afrike bi bila usodna.

To pomeni, da ima v sedanjih nasprotnikovihi vojnihi nastopihi Gibraltar prevažno vlogo. Da bi Gibraltar mogel obstajati sam zase, je izključeno. Nasprotno. Kot oporišče angleške mornarice ima tudi v navadnih razmerah potrebo, da mu prihaja v pomoč mornarica, ki mu dovaža hrano. Ako bi se pa zgodilo, da bi Gibraltar, ki leži na podnožju španskih hribov, prišel pod ogenj španskega topništva, bi na svojem pomenu izgubil Teda' bi svojo vlogo izgubilo tudi letališče, ki leži komaj nekaj sto metrov od španske meje. (Popolo d'Italia.)

100.000 mark za Titovo glavo

Nemške vojaške oblasti na Hrvaškem so razpisale 100.000 mark nagrade za tistega, ki bi napadel neškodljivega, to je ubil ali ujel poveljnika vseh komunističnih tolp v Bosni, Tita (le prvim imenom Josipa Broza). Nagrada je bila razpisana v trenutku, ko je nemška vojska raztepla in razbila komunistične tolpe. Tito sam se skriva nekeje v severozahodni Hrvatski, tako da Nemci računajo s tem, da ne bo več dolgo trajalo, ko bo tudi njemu odbila zadnja ura.

Tito je bil rojen nekeje v bližini Zagreba in je bil v letih 1924. do 1928. večkrat kaznovan zaradi zločinskih prestopkov. Jeseni predlanskega leta se je nenadoma pojavil na Hrvaškem in začel organizirati komunistične tolpe, ki so Hrvatski in tamkajšnjemu ljudstvu prizadevale veliko gorja. Letošnjo zimo se je s svojimi pomagači naselil v Bihaču in tam z zločini pestil prebivalstvo. Nešteti so grozni zločini, ki so jih komunistične tolpe zagrešile v tistih krajih. Zategadelj so nemške, italijanske in hrvatske vojske začele s skupno akcijo in ta vojaški nastop je bil nedavno zaključen. Vojske so podile komuniste od kraja do kraja ter jih končno na Durmitorskem pogorju v Črni gori obkolile ter razbile. Tito je z nekaj pomagači pobegnil in se trenutno skriva z očitnim namenom, da bo ob prvi priložnosti spet začel nanovo organizirati svoje tolpe.

Zahvala

Vsem, ki ste sočustvovali ob prebridki smrti našega ljubljenega moža, dobrega očeta, sina, brata in strica, gospoda

Dane Zalesjaka

ter ga spremili k večnemu počitku, mu darovali krasno cvetje — izrekamo najprisknejšo zahvalo. — Prav posebno zahvalo našemu gosp. župniku dr. Schafferju za poslednjo molitev in spremstvo, njegovim prijateljem in znancem ter pevcem za v srce segajoče poslovične pesmi.

Ohranite našega blažega pokojnika v lepem spominu!

Globoko žalujoči: Karolina, soproga; Henrik, sin, in ostalo sorodstvo.

Preselil se je v boljše življenje dne 26. julija ob 3 popoldne, v 84. letu starosti naš predragi gospod

Srečko Magolič

tiskarniški ravnatelj v pok. in slikar

Na mrtvaškem odru počiva v kapelici sv. Jožefa na Žalah, odkoder bo pogreb v sredo, dne 28. julija ob 3 popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

Predragega rajnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 26. julija 1943.

Žalujoči ostali.

ZADRUŽNA TISKARNA V LJUBLJANI

SPOROČA ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRL NJEN BIVSI RAVNATELJ, GOSPOD

SREČKO MAGOLIČ

POGREB BO V SREDO, DNE 28. JULIJA 1943 OB 3 POPOLDNE, IZ KAPELE SV. JOŽEFA NA ŽALAH K SV. KRIŽU.

SVOJEGA DOLGOLETNEGA, IZREDNO DELAVNEGA RAVNATELJA BOMO OHRANILI V ČASTNEM SPOMINU.

LJUBLJANA, DNE 26. JULIJA 1943.

bolj cenila tisto, kar je brala v knjigah; Matevžev uho je čulo pesem v šumenju gozdov in v žuborenju dežja. Majda pa je bolj uživala, kadar je sedela pri radijskem aparatu in poslušala Cajkovskega ali Puccinija; Matevž je čutil lepoto na zdravih licih, od sonca zagorelih, Majda pa ni motilo, če je srečala žensko z umetnim barvilom na ustnicah in na licih.

Bila sta si različna samo še v malih, skoraj brezpomembnih stvareh. Nečesa pa mu je bilo vendarle žal; ko je nekoč opazil, da si je začela briti obrvi. Resnično žal mu je bilo košatih okrasov nad njenimi velikimi očmi.

»Žena, to kar je lepega na tebi, pusti v miru, ji je takrat rekel in dodal, da je v teh stvareh vendar njegov okus merodajen.

»Mar bi bila vrtnica lepša, če bi vzel škarje in ji pristrlil lističe? Boga zahvali, da se ti ni treba ukvarjati z lepoticenjem!«

Ze dolgo se ni zmenil za njeno zunanost; da jo je zdaj omenil, ji je samo prišlo. Tudi sama se je prepričala, da je storila neumnost. Spomnila se je onega ljubekega dne v Ljubljani,

ni, ko si je prvič pordečila ustnice, da bi mu ugajala. Takrat se ni upirala, ko ji je z robcem čistil barvo. Tudi zdaj mu je dala v mislih prav, čeprav mu je v besedah oporekala.

Poletje se je nagibalo koncu. Pri Andraževih so živeli v božjem miru. Vsi so imeli polne roke dela, zlasti pa Matevž, ki se je brigal za kmetijo in za lesno trgovino hkrati. Stari Andraž si je še tu pa tam prizadeval, da bi bil sinu v oporo, ta pa ga je skušal prehitovati s skrbmi in z opravki.

Majda se seveda ni razvila v gospodinjico, kakršna je bila v mladih letih njena tašča. Tega tudi ni nikdo pričakoval od nje, saj je prišla k Sv. Lovrencu iz docela drugačnega razmer. Ampak hišo je držala v najlepšem redu; vrt je razodeval njeno skromno ljubezen do zemlje, s kuho pa so bili vsi zadovoljni.

Njej velja zasluga, da je bila domačija tako lična in čedna, da si je marsikateri govrnik, ki se je vračal mimo Andraževine s Pohorja želel, da bi mogel tu preživeti svoj letni dopust. Vorinovi niso ničesar pogrešali, kadar so prišli na obisk iz Ljub-

ljane, Andrej pa se je tudi rad vračal k staršem.

Z ljubeznijo je negovala cvetje na vrtu. Tu so se razcveteli spomladni zvončki, vijolice in tulipani, potem klinčki, potonike, lilije, marjetice in tako naprej brez prestanka do jesenskih krizantem. Posadila je toliko grmičevja in raznovrstnih vrtnic, da je začelo primanjkovati prostora za zelenjavo. Tedaj je zahtevala, da morajo razširiti vrt vse do sadovnjaka.

Mati se je upirala, Matevžu pa je tako dolgo prigovarjala, da ji je ustregel. Potem ni bil njen vrt nič manj lep od onega, ki so ga imeli Vorinovi v mestu. Samo bolj sončen je bil.

Pa je imela tudi Majda svoj prav: od pomladi do pozne jeseni se je kopal domačija v pisanim cvetju, belem kakor snežinke, rdečem, modrem, rumenem, vijoličastem, pa nežnem ali bohotnem — vrh tega pa tudi pozimi ni primanjkovalo svežih zelenjav na mizi.

Veliki hiši v rebri se je na prvi pogled poznalo, da živi na njej tudi nekdo, ki mu je dan smisel na lepoto. Celo na Katarininih otrokih je bilo videti sledove napredne bližine. Iz

svojih ponošenih oblek jima je šivala Majda kratke hlačke in ljubka krilca. Ob nedeljah sta bila tako čedno napravljena, da je marsikdo mislil, da so njeni. Ampak Katarina ni ostala nehalna; ob vsaki priložnosti ji je pomagala z delom in nasvetom. Približevali sta se, dasi sta se še vedno vikali. Toda, če je kdo črnil samo besedo proti Majdi, je bila Katarina tista, ki mu je zamašila usta.

Morda bi Matevž zadovoljneje živl, če bi si izbral domačinko. Ta bi mu izpolnila srčno željo, da bi mu dala otroke. Ni pa gotovo, če bi razumela neizobražena ženska tisto dušo prirode, ki jo je nosil v svojem srcu. Morda bi jo slutila, razodela pa je ne bi znala. O Majdi ne bi mogel reči, da je ne razume. Lahko se z njo pogovarja o skrivnostnem brstenju narave, vendar se mu zdi, da je še nikoli ni ganilo, ko je zažarelo breskovo cvetje v dolini pod Andraževino in da ni nikoli čutila podžigajočih sil, ko ji je kazal preoreane njive ali rumeno pšenično polje. Prirodo je razumela, ni je pa čutila kot umetnino, po kateri se razodevajo stvariteljske moči božje. Da, vrt je imela rada, ker

ga je lahko po človeško obvladala in oblikovala. Zato se ji je zdel lepši od svobodne krajine pod vedrim nebom.

Da ji je bilo usojeno drugačno življenje od onega na kmetih, o tem se je Matevž prepričal, ko je ustanavljal lesno zadruho. Takrat so se zbudile v njej poslovne lastnosti prednikov, ki jih je podočevala po očetu Vorini. Za vse podrobnosti zadruge se je zanimala, marsikatero dobro misel je sprožila in k velikopoteznosti ga je nagovarjala. Kar sama se mu je ponudila za tajnico in mu je bila v prvem času v resnično pomoč. Tudi Majdi velja zasluga, da je začela zadruha kaj kmalu lepo uspevati.

Kljub vsemu pa je bila marsikdaj otožna. Matevž je opazil, da ni več tako zgovorna, da marsikdaj molči in premišljuje. Dobro je vedel, da sanja o nerojenem otroku, ki ga je izgubila kmalu po oni nesrečni nedelji, ko sta dirjala po gozdnih jasah. Potem je zaman čakala na blagoslov materinstva. Ni se hotel več povrniti. Samo enkrat sta o tem govorila. Ničesar ji ni očitl, toda njeno ihtenje je bilo tako pretresljivo, da je vedel, da ne bo izžube nikoli pozabila.